

nint tkvi
folytán
képviselt
68 fillér
től járó
16 kor.
költsé-
t-c 144.
ai lakos
z tartozó
zett 248.
ban az
megállá-
szsi.
zséghá-
nnegy)
megtar-
atalban,
gesztett

atlanok
adatni.
rtoznak
vagyis
irokban
z 1881:
natpénz
lyszerű
atni.
biróság
07. évi

csis,
rásabiró.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeccserek,
Zápolya-utca 1-ső szám.
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeccserek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünneppapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeccserek, 1908.

XXXVII. évfolyam 82. szám.

Szerda, április 8.

Ipar és kereskedelem.

Nagybeccserek, április 8.

Vannak igazságok, melyeket nem lehet
elégyszer hangoztatni. S a tapasztalat újból
és újból bizonyítja, hogy még akkor sem
fogadják el a közvélemény őket minden
ellentmondás nélkül. Ime Sztéryni József
államtitkárnak tegnap a fővárosi kereskedők
lakomáján újból rá kellett mutatnia arra,
hogy egy sajátos alakulat, egy saját-
ságos sötétség uralkodott közgazdasági
szempontból ez országban alkotmányos
életünk helyreállítása után évtizedekig,
amikor nem látták meg azt, ami a leg-
szükségesebb, nem ismerték fel az ország
legelső rangú szükségletét, tétován kutat-
tak, kerestek azután, aminek a legközvet-
lenebb közelében kellett volna lennie, érzé-
kellenek voltak a közgazdasági kérdések
iránt és tájékozatlanok éppen az ipari
téren. Azon a téren, amelyik téren előt-
tünk a művelt nyugati államok hatalmas
államokká tudtak fejlődni a mi rovásunkra,
nálunk helyezve el a maguk iparának
termékeit, hogy mintegy kivonják a mi
erős, a mi gazdag talajunkból azt az erőt,
amely termeésre van hivatva, amely azon-
ban nem termelt, csak fogyasztott, fogyaszt-
tolt idegen termelés által.

A millénárius kiállítás alkalmával még
kicsinyítették azt, hogy az iparoktatás céljaira
nagyobb összeget költünk.

Nem is olyan nagyon régen volt, hogy
az egész magyar ipari oktatásra összesen
230 ezer korona állott rendelkezésünkre és
abból kellett az iparoktatást szolgálni és
intézni — és most azt látjuk, hogy azok
helyébe ma az ország 25—30 helyén az
akkori viszonyokhoz képest szinte paloták
állanak és a mai viszonyokhoz képest is
mélto hajlékai az ipari oktatásnak és hogy
az akkori 17 év előtti 230 ezer kor. helyett

most 2 1/2 millió koronát tesz körülbelül az az
áldozat, melyet a kereskedelmi tárca révén
a magyar állam iparoktatásra hoz.

Sztéryni hatalmas beszédjében a
következőkben állapítja meg jövődö köte-
lességünket.

Előttünk van a jövő: egy nagy gazda-
sági átalakulás, melyen keresztül kell men-
nünk, egy nagy gazdasági átalakulás, mely-
ben az országot egyoldalú termelési hely-
zetéből át kell terelni a két oldalú
gazdaságba. A legmesszebbmenőleg gon-
dozni és istápolni a földmivelést, a mező-
gazdaságot és az annak képviselőiben
levő összes ágazatokat: elsőrendű állami
feladat; nemzeti missziókat megtartani a
jövönek a mult ezredéből áthozott magyar
nemzeti alapot. De már most elő kell
készíteni a gazdasági jövöt más alapon is,
mert nem tekintheti sem kulturális, sem
gazdasági irányzatnak szempontjából a
jövöjét az az ország és az a nemzet,
amely a napsugár, az esőcseppre van utalva,
a maga idején rásütő napra és maga ide-
jén aláhulló esőre van utalva, hogy így
biztosítsa az állam és nemzet szükségleteit.
A természet maga nem képezhet gazdasági
és államfenntartó alapot. A munka, az em-
beri esztől és az alkotó erőtől függő munka
az, amelynek nyújtania kell azt, amit a
természet az országtól esetleg megtagadott.
Ez a munka nem lehet más, mint az ipar
és kereskedelem fejlesztése.

Vajha megértenék az országban Szte-
rényi okos szavait.

A vármegyei tisztviselők előléptetése. A
fővárosi lapok tegnap a következő hírt hozták:
A kormány már ismételtén megígérte, hogy a
vármegyei tisztviselők fizetését megjavítja olykép,
hogy azoknak fizetése az állami tisztviselők fizet-
ésével egyenlő legyen. Mint értesülünk, a kor-
mány ezt az ígérését most bevállja, amennyiben
1908. január 1-től kezdve az összes vármegyei

tisztviselők egy fokkal magasabb rangsorba fog-
nak előlépni. A fizetési tervezetet Issekutz
Aurél krassószörénymegyei alispán dolgozta ki.
A tervezet most a pénzügyminiszteriumban van
átvizsgálás végett.

Ez a hír ebben a formájában téves, mert
csupán arról van szó, hogy bizonyos szolgálati
idő (15 év) után a vármegyei tisztviselők is elő-
léphessenek a legközelebbi magasabb fizetési
osztályba.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap
regeli 8 órától kezdve 1/2-ig az utak részére nyitva
van; hölgyek részére minden kedden és pénteken
dél 12 óráig délután; ugyanazon napokon este 6-10-
7-ig utak részére is. Vidéki hölgyek részére
szere minden nap délelben gőzfürdő. A vád-
fürdő reggeltől este 6-ig nyitva marad.
A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egye-
sület ingyenes olvasóhelyisége és könyv-
könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10
óráig, vasár- és ünneppapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.
A városi főgimnázium szertárai
nyitva minden vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig.

Április 11. Jótékony nőegylet közgyűlése
Április 13. Közig. bizottsági ülés.
Április 20. 21. Gyermeknap.
Április 26. A közművelődési Egyesület közgyűlése.
Május 7. Tavaszki közgyűlés.

— Pancsova és Versec új főispánja. A hi-
vatalos lap legközelebbi száma hozza a királyi
kéziratot, mely szerint ő felsége Neherczky
György országgyűlési képviselőt Pancsova és
Versec törvényhatósági joggal felruházott városok
főispánjává nevezte ki. Az új főispán a nagy-
bereznai kerületnek alkotmányparti programm
alapján egyhangú választáson elnyert mandátu-
mával jutott a képviselőházba, amelynek szerény,
munkás, de mindig értékes tagja volt.

— Bogdanovics Lucian kinevezése. A hi-
vatalos lap mai száma közli, mint már jeleztük,
hogy a király Bogdanovics Lucian v. b. t. t.,
budai görög keleti szerb püspököt a károlocai
érsekség és szerb metropolia adminisztrátorává
kinevezte.

A „TORONTÁL” tárcája.

Dalokból.

Fejem válladra hajtvá édes,
Kezembe két kezéd,
Rózsás napok varázsa tartja
Álomba lelkemet . . .

Bejárom könnyű szívvel újra
Az orgonás vadont,
Virágos, édes, fűtős ága
Mégint rám hajolt . . .

S mégis — nem az vagyok, ki akkor
Csókdóttól ittastult,
Nem az, kinek fejére akkor
Virág-esője hullt.

Tűnő idők emléke itt benn
Fájó nyomot hagyott,
És visszajár kísértni mint egy
Sóhaj, mely megfagyott . . .

Fejem válladra hajtvá édes,
Kezembe két kezéd . . .
S tavaszmesés tündérvilágunk
Ugy-e te sem leled?

Dr. Radványiné Ruttkay Emma.

A sors eszesélye.

A perzsák, ha valami szerencsétlenség éri
őket, mint nagy fatálisták, így szoktak felkiál-
tani: „Ki tudja, nem válik-e hasznunkra?” Ezt
mondogatta Le Rable is, ha az élet, mint gyak-
ran szokta, megint csinyt öszött vele. És nagy
oka volt rá, hogy így beszéljen, mert hát egy
borzasztó katasztrófának köszönhetette boldog,
gondtalan életét.

Le Rable segéd volt egy párisi nagy áru-
háznál. Állása, melyet nagyon is kényelmesnek
talált, arra kárhoztatta, hogy ott penészkedjék
egy alacsony, bűzös sötét helyiségben, hol a
borzasztó gázláng perzselt a feje tetejét s a por
elfojtotta a tüdejét.

Négy év alatt egészen sápadt lett, mint a
cikória a pincében, az ötödik esztendőben el-
kezdett lassan sárgulni, köhécselni, míg a haja
szálankint elhalt. Fizetése nagyon sovány volt,
kis korezmák között tengerdött s miután az ég
nem áldotta meg tetszetős külsővel, nem is tudta
még, mi a szerelem.

Nos, Le Rable egy szép júliusi napon kéj-
utazást tett Londonban. Régi vágyának tett ez-
zel eleget a nyugati vasúttársaság olcsó jegy-
vel. London mindég vonzotta a lelkét, jobban,
mint Oasz- vagy Spanyolország s talán sorsá-
nak bizonytalan hívó szavát követte e ki-
rándulásra.

A vonat pompás zöld vidékeken száguldott
végig, hol akkora kurtaábu juhnyíjak legelnek,

mintha amputáltak volna a lábaikat. Semmi sem
sejtetett katasztrófát. Az égbolt derült kéken
feszült ki a magasban; pipacsok mosolyogtak a
vetések közt; patak csörgedezett az imbolygó,
rezgő levél jegenyék tövében.

De hirtelen recsegés-ropogás rémitő zaja
töltötte be a levegőt. A vasuti kocsi egymás
hátra torlódtak, miközben jajveszékés, sikolto-
zás, káromkodás tört elő belőlük. Amint Le Rable
tisztába akart jönni a hellyel, érezte, hogy a
kocsi, amelyben ül, nem hánykolódik többé és ő
teljesen sérületlenül maradt. Már-már kételkedett
is a kaland valódiságában, de a sebesültek és
haldoklók kétségbeesett ordítása semmi kétség-
get sem hagyott fenn a szerencsétlenség nagy-
ságát illetőleg.

Ekkor Le Rable kiment a kocsiból s látta,
amint az utasok véresen, örült kétségbeeséssel
vergődnek ki a kocsiból, mint a kifüstölt dara-
zsok. Az egyik menekülő nyakába vetette magát
és zokogva ölelgette.

Nő volt, fiatal lány, a réműletől magából
kikelve. Öszefüggéstelen felkiáltásokat hallatott
angol nyelven. Le Rable magával cipelte őt, le
a töltésről a szomszédos rétre. A szegény lány
itt aztán elájult. Le Rable roppant zavarában,
miután az élesztéshez épen nem értett, tétlenül
bámult a leányra.

Teljesen megfelelt a Le Rable eszmény-
képének. Kurta zömök természet, pufók ábrázat,
szalmaszínű haj gyönyörködött a szeméit. Le
Rable nagyot sóhajtott ennyi báj láttára s a

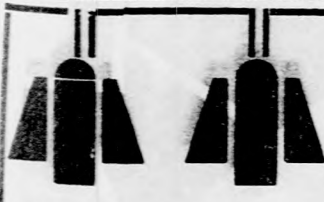
A tavaszi idényre ajánljuk következő áruinkat:

napernyőt, kalapvirágot, keztyüt, harisnyát és sokerlít,
labdát, homokjátékot, gyermekbicikliket és kocsikat.

BENŐ TESTVÉREK

ezelőtt Kókits A. F., divat- és rövidárkereskedés „a pillangóhoz”.

Vidéki megrendeléseket szívesen s azonnal eszközlünk.

Alapítottatott 1870.

Telefon 201. sz.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A m. kir. kereskedelmi miniszter a nákovály kereskedelmi és iparkaszinó, mint ipartársulat alapszabályait jóváhagyta.

— **Miniszteri elismerés.** Mint Nagykikindáról jelentik, egyszerű, de emelkedett hangulatú ünnepelés színhelye volt a napokban az ottani gőzmalom hivatalos helyisége, ahol akkor adták át Türk Zsigmondnak, a gőzmalom egyik legregibb tisztviselőjének Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter elismerő oklevelét, a kereskedelmi pályán becsülettel eltöltött hosszú időért. Az oklevelet dr. Bogdán Zsivkó polgármester adta át meleg üdvözlő beszéd kíséretében s vele megjelent a város részéről Vangyel Géza jegyző, az ipar és kereskedelmi kamara részéről Pavlicsek József, Messinger Zsigmond, Bogdán Márkó és Fodor Sándor, továbbá megjelentek az intézet összes tisztviselői, kik melegen gratuláltak az ünnepeltnek. Türk Zsigmond meghatottan köszönte meg az ovációt.

— **Gyászmise.** A római kath. plébánia-templomban ma délelőtt volt az engedetlen szent miseáldozat az elhunyt özv. Poroszkay Ignácé lelki üdvéért. A gyászmisén, amelyet Kögl Béla écsaki plébános végzett Marczay és Lengyel káplánok segédletével, résztvett a gyászoló család, valamint az ismerősök és tisztelők nagy serege.

— **Rudolfsgnad segítése.** Az árvízajtott Rudolfsgnad közseg kárvalott kigazdálnak, a földmívelésügyi miniszter már tavaly segítségére sietett, most pedig azzal segít szűkös viszonyaikon, hogy az állatnevelés emelésére beszerezni szükséges apaalatokat 3000 korona értékben ingyen szerzetteti be a szorgalmas közsegnek, mely az elemi csapatát szorgalmával, igyekezetével néhány év alatt ki fogja heverni.

— **A nagybecskerekéri ipari tanfolyamok be-
zárása.** A Streitmann Antal főgimnáziumi tanár vezetése alatt álló ipari továbbképző tanfolyamot ma este 6 órakor zárják be ünnepiesen a felsőkereskedelmi iskola dísztermében. Ez alkalommal berekesztik az érdekes rajzkiallást is, mire a bizonyítványokat és jutalmakat a tanítványoknak ünnepélyesen átadják. A féléven át tartott továbbképző tanfolyam, amelynek fáradságos, de közhasznú munkáját Streitmann Antal főgimnáziumi tanár, Fischer Mór és Türk Ferenc tanárok végezték, ezen ünnepélyes aktsall befejezést nyer.

— **Az új menetrend.** Május 1-én lép életbe az államvasutak új menetrendje, amelyben több változás lesz. Egyik felemelendő ujtás, hogy a gyorsvonatok menettartalmát az összes vonalon fel órával meghosszabbítják. Az új menetrend szerint Budapest és Gyulafehérvár között közlekedő gyorsvonatpár Gyulafehérvártól folytatólag Brassóig, illetőleg visszafelé fog közlekedni. A Horvátországgal és Boszniával való vasuti összeköttetések javítása érdekében Szeged—Rökus—Szabadka—Dálya—Bród között egy új,

közvetlen vonatösszeköttetés létesítetik. A Budapesttől Fiuméig közlekedő új gyorsvonat Zágrábba éjjel 11 óra 34 perckor fog érkezni. E vonat közlekedése által a Zágrábba való közvetlen utazásra újabb kedvező alkalom fog nyílni és ezáltal az ezi flumei gyorsvonat túlzásfolsága is meg fog szűnni.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, Reisz Mihály nagybecskerekéri kereskedő, kétévi hosszas szenvedés után ma meghalt. A temetés holnap délután a Jenőherceg-utca 7. sz. gyász-
házból fog végbemenni.

— **Közsegi tisztujítás.** Lowieser Imre központi főszolgabíró elnöklése alatt tegnap Torontálérzsébetlak közsegeben a közsegi előjárósági választás volt, melynek eredménye a következő: Biró Szabó János, albiró Ricz Imre, esküdtek Szücs István, id. Mühlroth János, Péjov Rafael, id. Márkus Mihály, pénztárnok Malonicsa György. A választások közfelkiáltással egyhangulag történtek.

— **Közművelődési központi szervezet.** Az Országos Magyar Szövetség elnökének, Károlyi Mihály grófnak meghívására értekezletet tartottak április 5-én Budapesten az Egyetem-utcai Károlyi-palotában a közművelődési egyesületek képviselői és kiküldöttjei. Az értekezleten, amelynek tárgya a közművelődési egyesületek együttműködését biztosító központi szerv szabályzatának megvitatása volt. Előnk vita után, amelyben Apponyi Albert gróf mint a pozsonyi Magyar Közművelődési Egyesület elnöke is részt vett, egyhangulag elfogadták a központi szervnek az Országos Magyar Szövetség által kidolgozott szabályzatát s elhatározták, hogy a közművelődési egyesületek nagygyűlése már a folyó évi május végén, vagy június elején megtartassék.

— **Elhunyt plébános.** A csanádi egyházmegyének gyásza van. Mint ugyanis részvétellel értesülünk, Benedek János nagygáji plébános-helyettes tegnap délután hosszas szenvedés után 42 éves korában meghalt. Benedek János 1866. évi október 17-én született a bacsmegeyi Teme-
rinben, 1891. február 28-án szenteltetett pappá, 1897 ig kápláni minőségben működött Lovrinban, 1897-ben kinevezte a püspök Horvátnouzinára plébános-helyettesnek, 1902 tól pedig Nagygájon működött mint plébános-helyettes. A népszerű pap halála osztatlan részvételt keltett a közsegeben.

— **Ujtás a postafakárékpénztárban.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter intézkedett, hogy a m. kir. postafakárékpénztár tatarékforgalma egy új fizetformával, a zárt betét- és járadékkönyvecskéék intézményével egészítessék ki.

A zárt betétkönyvecske lényege abban foglalható össze, hogy a betevő (befizető) az arra elhelyezett betétszettek fölmondásának jogáról egy előre meghatározott föltételek teljesüléséig önként és visszavonhatatlanul lemond. E föltételek megválasztása nincs ugyan a betevő tetszésére bízva, mindazáltal a miniszter által ki-

adott részletes szabályzatban a választható föltételek olyképp vannak megállapítva, hogy a betevők gazdasági igényeit és takarékosági hajlamát a legváltozatosabb formában engedik kielégítésre juttatni. A választható föltételek a következők: zárttá nyilvánítás a) nagykorúság esetére, b) férjhezmenetel esetére, c) katonai szolgálat esetére, d) meghatározott időre és e) számszerűleg meghatározott összeg erejéig. A zárttá nyilvánítás kiterjedhet a betét után járó kamatokra. Ezekből a föltételekből, a melyeket a szabályzat tüzetesen részletez, ki-
tűnik, hogy az intézmény föltöte alkalmas a takarékoság és tőkegyűjtés fejlesztésére. A szabályzat intézkedik, hogy a zárt betétkönyvekre elhelyezett betétek nagyobb kamat élvezetében részesüljenek, mint a rendes betétek. — Ami a zárt járadékkönyvecskéék illeti, erre nézve a miniszter által kiadott szabályzat úgy rendelkezik, hogy minden egyes betevő betétkönyvecskéjének zárttá nyilvánításakor, vagy azután is kívánhatja, hogy részére betétjének egy koronát meghaladó része erejéig az intézet útján megszerezhető értékpapírok vásároltassanak és az intézet által a betevő nevére szóló zárt járadékkönyv kiállításá ellenében díjmentesen letessen őriztessenek mindaddig, míg a betétkönyv zárttá nyilvánításakor kikötött föltétel be nem teljesedik. Ezek a föltételek ugyanazok, mint a betétkönyvecskékre nézve megállapítottak. A zárttá nyilvánításnak a betevő (befizető) részéről írásbeli nyilatkozatban kell történnie, az e célra szolgáló nyomtatvány bármely postahivatalnál kapható. Az új fizetformát az évi július 1-én lép életbe.

— **Gyermeknap adományok.** A gyermekvédő liga helyi bizottságának titkárához, Szilágyi Albehez újabbán a következő gyermeknap adományok folytak be: Nagybecskerekéri izraelita nőegylet 25 korona, Nagymargitta közseg gyűjtése 13 60, dr. Müller Adolf Nagykikinda 4—, Schweninger Jakab lelkész Csene gyűjtése 26 17, Holcz Ferenc lelkész Katalinfalva gyűjtése 15 38, Kovács Ödön Nagybecskerek 2— és eddig felbontatlan persely gyűjtése. A nagyszentmiklósi polgári fiúiskola gyűjtése Szuk Antal ur útján 130 71, a helybeli zárda gyűjtése 15 60, az öcsanádi iskola III. és IV. osztályának gyűjtése Saskegy József tanító által 4 50, Wiltsgó Leopoldine gyűjtése a helybeli nőegyleti ovodában 3 31, Ocskay Miklós igazgató-tanító gyűjtése Torontáljózseffalva 7 3, Heltai Péter tanító Bobda 4 kor. 20 fill.

— **A haszonállatok megvizsgálása.** A haszonállatok tavaszi vizsgálata, amely Nagybecskereken Fülep György városi állatorvosnak a miniszterium által Erdélybe történt kiküldetése miatt elhalasztott, ma vette kezdetét. A ragályos szájszáj- és körmfájás meggátlása miatt, a hasított körmű állatokat a miniszteri rendelet értelmében, a gazdák kötelesek egyenként oly módon elővezetni, hogy más állatokkal érintkezésbe ne jöjjenek. Az állatvizsgálat az egész hótén át fog folyni.

katasztrófa közepette is az előtte még egészen ismeretlen örömköre gondolt.

Az angol lány eközben magához tért ájulásából. Előbb zavartan tekintett körül, majd eszébe jutott a katasztrófa. Amint aztán látta, hogy egy férfi hajlik fölébe, az ájulás által zürzavarossá vált emlékeinek a hégagait egy legendával töltötte ki.

— **Megmentőm!** — kiáltott fel.

Le Rable nem értette a dolgot, engedte, hogy két gömbölyű kar megragadja s könnyben fűrdő csókok áraszák el az arcát. Majd talpra állott a lányka, karon fogta a megmentőjét és magával hurcolta. Legelőbb is tőviről hegyére kikérdzte, hogy milyen nemzetiségű s látta, hogy alig tud egy pár britt szót kiejteni és azt is nagyon nevétséges módon. Ettől fogva, mint képtelen emberrel bánt vele, maga intézkedett, hogy máhájkat a segélyvonatra rakják át, mely két óra múlva a helyszínére ért s magával vitte őket egy kényelmes londoni lakásba. Ott bemutatta a lány a megmentőjét nagyszámu családjának és elbeszélte, hogy az szabadította őt ki a saját élete kockázatásával a roncsok közül, a halottak és sebesültek tömkelegéből.

Le Rable eleinte nem értette ezt a legendát. Mikor ismétlése, kifejező gesztusok kíséretében, végre megértette vele, tiltakozni próbált ellene a szent igazság nevében. De senki sem hallgatott rá és Mortlock Margaréta hisszony, ha zavart magyarázatokba fogott, türelmetlenül verdeste a karját és rá szólott:

— Csak hallgasson. Maga nem ért semmit!

Valóban igaz, hogy Le Rable féltérségből és szerénységéből protestált. Így meg lön aztán állapítva a szónak és az álomnak az a titokzatos valósága, mely az emberi társadalomban olyan könnyen helyettesíti a tények valóságát.

Le Rable mintegy bele lett cementezve a Margaréta elbeszéléseibe annyira, hogy pár nap múlva lehetetlené vált kivergődnie belőlük. Sőt utóvégre maga is hinni kezdte a dolgot. Mi bizonyította, hogy nem esett egy pillanatra hallucinációba s nem mentette meg a fiatal lányt, anélkül, hogy számot tudna adni magának róla.

Felhagyott tehát a tiltakozással, hagyta, hogy a Margaréta apja szünidejének meghosszabbítását eszközölje ki párisi főnökénél s átengedte magát a szerelemnek, mely csodás gyorsasággal nőtt. Az igazat megvallva, reménytelenül szeretett, de édes volt ismernie, remény nélkül is, a szenvedélynek teljességét és tűrni kedves barátnőjének a szeszélyeit.

Mírdamellét egy hónap végével, a meghosszabbított szünidő véget ért. Le Rable ráfanyalodott, hogy bucsút vegyen. Bár az angol tudománya még nagyon vékony volt, mégis meg tudta már magát értetni. Margaréta előbb türelmesen hallgatta, majd meglepetten és haraggal nézett rá. És mikor elvégezte:

— Lehetetlen, — mondta, — hogy más mondani valója is ne legyen magának a számomra.

Le Rable abban a hiszomben, hogy talán nem köszönte meg eléggé az élvezett vendég-

szerepetet, hosszas hálálkodásokba kezdett. De Margaréta dühösen szakította félbe:

— Hát örült, bolond maga? Maga a megmentőm, ugy-e? Borzasztó veszélyből mentett ki a saját élete kockázatával... Ilyen esetben mi a kötelessége a becsületes embernek?

Le Rable bámulva nézett rá.

— Én biz isten nem tudom! — vallotta be.

— Nem tudja? ...

Némi durvasággal rázta meg.

— De igen, ma tudja! ... Köteles szeretni engemet és megkérni apámtól a kezemet. Így szokott ez lenni világ teremtése óta.

Le Rable megérteti igyekezett, vajjon nem gunyt űz-e vele, de mig ott habozott és remegett, a lány az apjához vezette őt:

— Ez az ur, — mondta, — valamit kérni akar tőled!

— Gyanítom, hogy mit, — mondta az aggastyán habozás nélkül — és én semmit sem tagadhatok meg a lányom megmentőjétől.

Le Rable nagy meghatottságában sirva fakadt. Még egyszer megpróbálta helyreállítani a tények valóságát az álom valóságával szemben; beszélt a szegénységéről is. Senki sem hallgatott rá. Az egész család apraja-nagyja, elősietett az apa hívására; mindnyájan kezét szorították vele.

És a Le Rable boldogsága el lön határozva. Élvezte a szerelem és a jólét örömeit és végképen rájött, hogy az ember sorsában az igazsán mellőzendő, sőt néha balvégzettü erény.

J. H. Rosny.

Az állandóan csapon tartott

Szent-István sörön

kívül kapható naponta friss

müncheni Spatenbräu

Marcoín Jenő kaszinó-vendéglősnél.

Irodalom, művészet.

* **Vastagh György kiállítása Nagybecskerekben.** Mint értesülünk, kitűnő festőművésznünk Vastagh György husvét hetében Nagybecskerekre jön s itt műveiből kiállítást rendez. A kitűnő művész kiállítása bizonyára a legszelebb körben kelt érdeklődést s műszerető közönségünk örömmel fogja fölkeresni a művész kiállítását, amelyen kedvező módon kiváló műalkotásokhoz juthat.

* **Az Arany János-társaságból.** A temesvári Arany János-társaság tegnap délután Szentkláray Jenő dr. elnöklété alatt tartotta havi zárt ülését, melyen elhatározták, hogy Szabolcska Mihályt testileg üdvözlék abból az alkalomból, hogy a Magyar Tudományos Akadémia pályadíjjal tüntette ki és Beöthy Zsolt levelező tagnak ajánlotta. Mészáros Jenő titkár lemondását, érdemeinek elismerése mellett elfogadták és főtábornak egyhangulag Lendvai Miklós rendes tagot választották meg.

* **Uj magyar férfikarok.** Az Apolló zenemű folyóirat most megjelent áprilisi száma a következő uj karokkal gazdagítja magyar férfikaraink kincsházát 433 kar. Mozart: Ave verum 434. Abt Ferenc: Májusi éj 435-39. Bátor Lajos: Népdalcsokor. Az immár huszonkettedik évfolyamát befejezni készülő zenemű folyóirat, amely már eddig is közel félszer eredeti magyar férfikart tartalmaz, előfizetési díja egész évre vezérkönyv és négy szolamra 5 kor. Az eddigi huszonkét évfolyam részekbe kötve is kapható. Előfizetések és megrendelések a kiadóhivatalhoz intézendők Budapest VI. Lázár-utca 18.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, április 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén megkezdtek a házszabályrevízió harmadik szakaszának tárgyalását, miközben a balpárt ismét összetűzött az elnökkel. Az ülés végén interpellációk voltak, amelyek közt nevezetes a miniszterelnök válasza a szerb kereskedelmi szerződés és a szandsák-vasut dolgában.

Az ülést Justh Gyula elnök nyitotta meg, később pedig Návay Alajos alnök vette át tőle az elnöklést. A kormány részéről megjelent: Wekerle Sándor, Andrássy Gyula gróf, Kossuth Ferenc, Günther Antal és Apponyi Albert gróf.

Az elnök javaslatára az interpellációkra egy órákor térnek át.

Ezután megkezdik a házszabályrevízió harmadik szakaszának tárgyalását.

Az első felszólaló Kmetty Károly, aki aziránt nyújt be módosítást, hogy a katonai kérdések, valamint az ujoncjavaslatok kapcsoltságának ki a sürgősség alá.

A Ház a módosítást kinyomatja és szétosztatja.

Nagy György a következő felszólaló.

Négy határozati javaslatot nyújt be. Az egyik arról szól, hogy a harmadik szakasz helyes szövegezésére parlamenti bizottság küldessék ki, a másik arról, hogy a bankkérdés kivonassék a sürgősség alá. Itt a bankkérdés fejtegetésébe merül.

Az elnök figyelmezteti, hogy ez nem tartozik a tárgyhoz s erről ne beszéljen.

Farkasházi Zsigmond: Joga van hozzá.

Az elnök figyelmezteti Farkasházit, miután állandóan kötekedik az elnökséggel, legközelebb a mentelmi bizottság elé utasítja.

Nagy György tovább folytatja s harmadik és negyedik határozati javaslatát ismerteti, a melyek arról szólnak, hogy a végleges házszabályrevízió és a választói

jog reformja szintén kivonassék a sürgősség alá.

Farkasházi Zsigmond most a házszabályokhoz szól s az elnököt pártoskodással vádolja.

Elnök kijelenti, hogy már számtalanszor bebizonyította a vita során, hogy az elnökség szigorúan a házszabályok szerint jár el s azért többé hasonló vádakodásokra nem is reflektál.

Most folytatják a revízió vitáját, amelyben ma még Mezőfi Vilmos vett részt és módosítást nyújt be a harmadik szakaszhoz.

Beszéde befejeztével áttérnek az interpellációkra.

Hoffmann Ottó a Rákóczi-album kiadása körüli visszaélések miatt interpellálja a belügyminisztert.

Revczyky Ödön ugyancsak a belügyminisztert interpellálja a rózsahegy-i celluloidgyár ügyében.

Mindkét interpellációt kiadják a belügyminiszternek.

Polit Mihály interpellálja a miniszterelnököt, hogy a Szerbiával való kereskedelmi szerződés megkötött-e, illetőleg aláírta-e már a kereskedelmi miniszter, megvannak-e védve a szerződésben Ausztriával szemben Magyarország érdekei, — mikor szándékozik a kormány a szerződést a képviselőházban tárgyalni és mi a szándéka abban az esetben, ha akár a szerb skuptina, akár az osztrák Reichsrath a szerződést nem fogadná el?

Kérdi továbbá Polit, hogy a szandsák-vasut ügyében mi a magyar kormány álláspontja?

Wekerle Sándor miniszterelnök nyomban válaszol az interpellációra s kijelenti, hogy a kereskedelmi szerződést a kormányok aláírták. A szerződésben kellőképpen meg vannak védve Magyarország érdekei s állattenyésztési szempontból különösen előnyös a szerződés Magyarországra. Sajnálja, hogy az eddigi parlamenti viszonyok nem tették lehetővé, hogy a szerződést tárgyalásra a képviselőház elé terjeszse, de a jövő ülészakban mielőbb a Ház elé terjeszti. Ha a szerződést akár a szerb skuptina, akár a Reichsrath nem fogadná el, a magyar kormány tudni fogja köteleességét. (Helyeslés.)

Ami a szandsák-vasutat illeti, arra nézve kijelenti, hogy az semmiféle hódítási célt nem szolgál, hanem csak pusztán az ország gazdasági és kereskedelmi érdekeit.

A miniszterelnök válaszáat a Ház tudomásul veszi.

Nagy György a titkos tanácsosi eskü szövege miatt interpellálja a miniszterelnököt, mert az eskü egy általa fölfedezett szöveg szerint alkotmány- és hazaelenes.

Wekerle Sándor miniszterelnök Nagy György interpellációjára is nyomban felel. Mindenekelőtt kijelenti, hogy olyan kitűntetésnél, mely ordoval jár, nem kell esküt tenni. A titkos tanácsosoknak természetesen azonban kell esküt tenniük, de az a szöveg, a melyet Nagy György citál, bárhonnan szerzte is, nem felel meg a valóságnak. A titkos tanácsosi eskü szövege olyan, hogy minden magyar ember leheteti. Tény, hogy az eskü szól arról, hogy a király érdekeit az eskütevőnek szolgálni kell, de egyébként sem fenálló törvényeinket, sem a hazafiasságot nem érinti.

Mezőfi Vilmos: Tessék bemutatni a szöveget.

Wekerle Sándor miniszterelnök: A

szöveget a köteles titoktartás folytán nem viheti a nyilvánosság elé, de jöjjenek el hozzá a képviselők, szívesen megmutatja.

A Ház a miniszterelnöknek ezt a válaszáat is tudomásul veszi s ezzel az ülés véget ér.

A pancsova—verscei főispánság.

Budapest, április 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Zákó Milánt, Pancsova és Versec városok főispánját, legfelsőbb elismerésének kifejezése mellett állásától felmentette s neki egyuttal a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta.

Ezzel együtt közli a hivatalos lap Nehrebeczky György országgyűlési képviselő kinevezését Pancsova és Versec főispánjává.

A horvát kérdés.

Budapest, április 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rauch Pál báró horvát bán ma Budapestre érkezett, hogy a miniszterelnökkel tanácskozzon.

A képviselőház folyosóján egy ujságíró kérdést intézett hozzá a horvát helyzet dolgában, mire a bán kijelentette, hogy utja nem függ össze a horvát politikai helyzettel, hanem belügyi és kereskedelmi ügyek miatt jött Budapestre. A horvát politikai helyzetben pedig semmi változás nincs.

A házszabályrevízió.

Budapest, április 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Politikai körökben biztosra veszik, hogy a házszabályrevízió vitája holnap vagy legkésőbb pénteken véget ér. Az ellenzék részéről mindössze még néhány szó nok fog beszélni, úgy hogy a záróbeszédekkel együtt péntekre teljesen befejezik a revízió vitáját.

A montenegrói fejedelem utja.

Budapest, április 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik, Miklós montenegrói fejedelem tegnap este oda érkezett. A fejedelem innen tovább utazik Oroszországba a cárhoz.

Határidő-üzet.

Budapest, április 8. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.)	22 32
Buza (májusra 1908.)	22 20
Buza (októberre 1908.)	—
Rozs (áprilisra 1908.)	18 88
Rozs (októberre 1908.)	19 60
Zab (áprilisra 1908.)	16 48
Tengeri (májusra 1908.)	12 58

Közgazdaság.

□ A délvidéki földmívelők gazdasági egyesülete, mint Temesvárról jelentik, vasárnap tartotta ott az évi közgyűlést dr. Frecot Menyhért elnöklésével s a tagok nagyszámú jelenléte mellett. Az egyesület vezetősége beszámolt múlt évi működéséről. A beszámolóból kiűnt, hogy céljához hiven ápolja a gazdák érdekeit úgy kulturális, mint gazdasági téren. A közgyűlés fontosabb tárgya a tisztújítás volt, melyen a tavaly módosított alapszabályok értelmében megszaporították az elnök-helyettesek és alelnökök számát. Az előterjesztett évi jelentés szerint, az egyesületnek, mely öt vármegyére terjeszkedik, 145 községi fiókkörében van 10 354 tagja; uj tagok belépett 1383 gazda. Vármegyénként van: Temesben 41 fiók, 2406 tag, Torontalban 62 fiók, 4063 tag, Aradmegyében 3 fiók, 427 tag, Krassószörényben 7 fiók, 284 tag és Bacsmegyében 32 fiók, 3064 tag. A tisztviselők mandátuma lejárván, az uj alapszabályok értelmében a tisztikart három évre a következőkép alakították meg:

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Minden külföldit fölül-mul hazánk természetes szénsavas-vizek királya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbetegségeknek.

a mohai **ÁGNES** -Forrás.

Millenniumi nagyéremmel kitüntetve. Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomor-

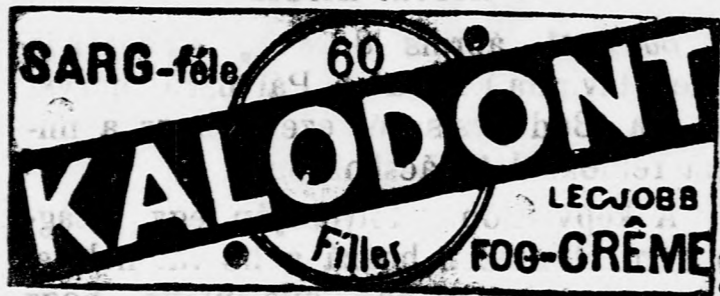
Kedvelt borvíz! Olcsóbb a szódavíznél! Mindenütt kapható!

Elrók Wittmann János; elők helyettesek: dr. Frecc Menyhért, Blastovics Ferenc, Volk Mihály, Juhász Vilmos (Csakova), dr. Steuer György (Budapest) és Hergát Henrik (Nagyág).
 Alelrők: Temesvármegyéből Wendling József (Tem.-Gyarmata), Torontálból Hepp Mátyas (Zombolya), Arad megyéből Zielbauer Ádám (Elek), Bácsból Léh Ferenc (Szentfűlöp) és Krassószörényből Ruzsicska Albert (Királykegye). Kerületi elnökök: dr. Mayer Nándor (Zombor) és dr. Várady Imre (Nagybecskerek).

□ **Sértésvezés.** Nyerő község területén a sértésvezés járványos fellépését a járási m. kir. állatorvos a helyszínen megállapította s ennek alapján a főszolgabíróság Nyerő községre a sértészárlatot elrendelte s utasította a község előljáróságát, hogy a kinn levő járlatokat vonja be és utakat ki ne adjon, valamint ellenőriztesse azt is, hogy a községen keresztül sértéseket ne hajthassanak.

Nyilttér.

(E rovat alatt közölték nem vállal felelősséget a szerk.)

789/1908. sz. 359-3.2

Versenyárgyalási hirdetés.

Torontál vármegye közigazgatási bizottságának 841/1908. számú határozatával jóváhagyott terv és költségvetés alapján Bókán építendő

egy tanterem és tanítóilak építési

munkálata, mely építkezés folyó év tavaszán kezdendő meg és folyó évi szeptember hó 1-ig teljesen befejezendő és használatra készen átadandó. Az írás- és szóbeli versenyárgyalás f. évi április hó 28-án d. e. 10 órakor a község házában tartatik meg.

Kikiáltási ár 10074 kor 54 fillér, melynek 50% a bántépénz gyanánt készpénzben vagy ovadékképes papirokban a tárgyalás előtt a községi pénztárba befizetendő. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. Csak azon építőiparosok pályázata lesz figyelembe véve, akik képesítéssel bírnak vagy ajánlataikban képesítéssel bíró megbízottakat megnevezik. Vállalkozó csak hazai anyaggal és hazai munkásokkal építhet. Vállalkozó az építési összeget két részletben kapja meg a községi pénztárból és pedig felét akkor, ha az épület tető alá kerül, a másik felét pedig az államépítészeti hivatal részéről történt felülvizsgálat és az épület átvétele után. A beérkezett írás- vagy szóbeli ajánlatok közül az előjáróság, illetve a képviselőtestület az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választand.

A terv, részletes költségvetés és egyéb feltételek a hivatalos órák alatt a községi jegyzői irodában betekintheők.

Bóka, 1908. évi március hó 23.

359-3.2 Községi előljáróság.

1803/1908. sz. Sárafalva község előljáróságától.

Ajánlati hirdetés.

Sárafalva község percnként 25-50 liter vizet szolgáltatató

két ártézi kutat szándékozik furatni, s a meglevő két ártézi kutat helyre állíttatni 8000 (nyolcezer) korona költségvetéssel s ezeket vállalat útján óhajtja biztosítani.

Felhívtnak ennélfogva vállalkozni szándékozik, hogy feltételeiket is megállapító zárt írásbeli ajánlataikat f. évi április hó 20-ig Sárafalva község előljáróságához nyújtsák be. A tervezett kutak furására vonatkozó összes adatok a jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt beszerezhetők.

A beérkező ajánlatok felett a község képviselőtestülete szabadon dönt s amennyiben egyik ajánlat sem fogadtatik el, ajánlattevőknek semmi néven nevezendő igényük a községgel szemben nincsen.

Sárafalva, 1908. évi április hó 2.

Török Árpád s. k., jegyző.

361-2.1

Nyomdász-tanuló

Jó családból

azonnal felvétetik.

Üzlettulajdonosok figyelmébe.

Mérlegképes könyvelő,

magyar, német levelező, elsőrendű irodai erő ajánlkozik **fél napi, vagy esti foglalkozásra.** Elfogad könyvek berendezését és mérlegezést, oktatást ad az egyszerű és kettős könyvvitelben, valamint magyar és német kereskedelmi levelezésben, mérsékelt díjazás mellett.

Szíves megkeresések „Megbízható” jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 30-x.31

1927/1908. sz. A zombolyai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

A Szenthubert községi születésnői állásra ezennel pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy születésnői oklevéllel és erkölcsi bizonyítvánnyal szabályszerűen felszerelt kérvényüket a zombolyai főszolgabírói hivatalhoz f. évi április hó 30-ának d. u. 5 órájáig benyújtsák, mert a később érkező kérvények figyelembe nem vételnek.

A községi születésnői évi fizetése 240 korona és minden szülés után 2 korona látogatási díj. Vagyontalanokat díjtalanul köteles kezelni.

Zombolya, 1908. évi április hó 7.

Föris József, főszolgabíró.

362-2.1

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1907. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
 Budapest-Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.
 Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
 Budapest-Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégapárti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibuzsárról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 p.
 Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 p.
 Csétsztelekről: (keskenyvágányú vonal) délután 4 óra 20 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
 Szeged-Budapestre: d. e. 10 óra 19 p.; este 6 óra 1 p.
 Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
 Nagyikinda-Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégapárti pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
 Temesvár, Versecz, Antalfalva-Pancsova és Alibuzsárról: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 54 p. délután 5 óra 25 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 23 p.
 Csétsztelekre: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
 Módosról-Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
 Temesvárról-Módosig: minden kedden pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.

Bámulatos olcsó harisnyák.

Rövid gyermek harisnyák (Sockerli).

Patent gyermek harisnyák szám 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 párja krajcár 20 22 24 26 28 30 32 34 36 38

Női flor harisnyák a legujabb divatszínekben. Párja csak 45 krajcár.

Színes divat férfi harisnyák a legnagyobb választékban. Párja 40 krajcár.

Wéhner Györgynél, Nagybecskerek.

(356-10.3)

BUZIÁSI PHÖNIX ASVANYVIZ

VESE-ÉS-HÓLYAGBAJOKNÁL MINDEN VIZET FELÜLMUL. KELLEMES, KISSÉ SAVANYKÁS IZÚ, VASMENTES, SZÉNSAVDUS, RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

ORVOSILAG AJÁNLVÁ. ORVOSILAG AJÁNLVÁ.

Ivógyógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemé- 23-152.41 dence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség.

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

308/1908. sz. 350-3.3

Árlejtési hirdetés.

Románkécsa község a községben és a közlegelőn

két új ártézi kutat

szándékozik furatni és vállalat útján óhajtja biztosítani.

Felhívjuk vállalkozni szándékozókat, hogy zárt írásbeli ajánlataikat f. évi május hó 3-ig Románkécsa község előljáróságához nyújtsák be. A beérkezett ajánlatok f. évi május hó 4-én d. e. 9 órakor bontatnak fel s ugyanakkor tartatik meg a szóbeli versenyárgyalás.

A tervezett kut furására vonatkozó összes adatok a jegyzői hivatalban beszerezhetők, vagy kívánatra megküldetnek.

Románkécsa, 1908. évi március 31.

Szerelmy László, jegyző.

Miók Ignác, bíró.